

HUSO 2.3-1-29

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการระดับชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2

“งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

วันเสาร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2558

ณ ห้องประชุมสีทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Research and Development Institute Phetchabun Rajabhat University

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

นโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วมของ สถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์

Participated Policy of Crime Prevention of the Local Police Station of Phetchabun Province

สุเทพ แก้ววงษ์¹ และ สุวัฒน์ อินทรประไพ²
Suthep Keawbarng and Suwat Intrapapai

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) นโยบายการป้องกันอาชญากรรมมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในท้องที่สถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนและองค์กรภาคประชาชนในเรื่องเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการป้องกันอาชญากรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรภาคประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ องค์กรภาคประชาชน ประชาชนและข้าราชการสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 200 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม เครื่องมือในการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANNOVA Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมภาคประชาชนต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง รองลงมาคือความร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจ ความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อบทบาทของประชาชนลดอาชญากรรมมากที่สุด รองลงมาคือ การป้องกันในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน และบทบาทของผู้พักอาศัย น้อยที่สุด การทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปร เพศ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ และการมีส่วนร่วมภาคประชาชนส่งผลต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม

คำสำคัญ: นโยบายการป้องกันอาชญากรรม แบบมีส่วนร่วม

¹ สุเทพ แก้ววงษ์, นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

E-mail : Tel.084 8218617

² สุวัฒน์ อินทรประไพ, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

E-mailmcu_pho@hotmail.com : Tel.089 4392716

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Abstract

This independent study was aimed to : 1) study participated policy of crime prevention of the Local Police Station of Phetchabun Province; 2) compare opinions of the people with different sex, age, income, education, and vocation; and 3) to find relationship between the crime preventing policy and the participation of people and people sectors. The samples of this survey research were 200 people organizations, people and police officers of the Local Police Station of Phetchabun Province, selected with purposive sampling method. Data were collected with a standard Deviation, T-test and ONE WAY ANNOVA

The results of the study showed that overall participation in the policy of crime prevention of the Local Police Station of Phetchabun Province was at moderate level. Less participation was cooperation between the community and police. The opinions on crime preventing policy were at moderate level. The most opinions were on the roles of people in reducing the crimes, while the less were on the crime prevention the community and the less were on the relationship between the community police and the role of residents. The variables of sex, income, education levels, vocation and people's participation resulted in the policy of crime prevention.

Keywords : Participated Policy of Crime Prevention

บทนำ

องค์กรตำรวจถือเป็นกลไกหนึ่งของรัฐ ซึ่งมีความเป็นมาควบคู่กับวิวัฒนาการของสังคมกล่าวคือ การที่สมาชิกในสังคมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้น ย่อมต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้ทุกคนถือปฏิบัติโดยทั่วกัน และต้องมีผู้รักษากฎเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อให้ผู้ใดละเมิด หากมีการละเมิด ก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหน้าที่ในการรักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว ได้มีการวิวัฒนาการเรื่อยมาจนเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งเรียกว่า ตำรวจ มีหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันเหตุร้ายไม่ให้เกิดขึ้น การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความมั่นคงภายในของรัฐ (ประเสริฐเมฆมนี, 2523 : 40)

ในสภาวะที่เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ความปลอดภัยของประชาชนเป็นเรื่องที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งจะมีส่วนต่อการเกิดความหวาดหวั่นหรือความมั่นคงในสวัสดิภาพของการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และตำรวจเป็นสถาบันหนึ่งของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศ ป้องกันเหตุร้ายมิให้เกิดขึ้น ตลอดจนบริการด้านต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเป็นกิจการที่สำคัญมีอิทธิพลต่อประชาชน สังคม มากกว่าที่คนทั่วไปจะคาดคิด แต่การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม หรือการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือความสงบเรียบร้อยของตำรวจของสังคมนั้น ไม่ว่าจะมีกำลังตำรวจเครื่องมืออุปกรณ์มากมายเพียงใด หากขาดความร่วมมือจากประชาชนแล้วการดำเนินการต่างๆ ของตำรวจย่อมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยากแก่การไปถึงเป้าหมายของการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม จึงนับว่าประชาชนมีส่วนสำคัญยิ่ง และมีบทบาทสำคัญควบคู่กับบทบาทของ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำรวจ ความร่วมมือจากประชาชนจะช่วยให้ตำรวจมีต้องดำเนินการอย่างใกล้ชิดตามลำพัง การปฏิบัติการกิจของตำรวจนั้นต้องอยู่ภายใต้ภาวะแวดล้อมต่างๆ ของสังคม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยมีองค์ประกอบหลักคือ ประชาชน การปฏิบัติงานของตำรวจจะมีลักษณะการติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนทุกระดับชั้น ตลอดเวลา 24 ชั่วโมงต่อวัน และ 7 วัน ต่อสัปดาห์ การปฏิบัติการกิจของตำรวจไม่ว่าด้านใดๆ จึงต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชนทั้งสิ้น และการรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งเป็นผลประโยชน์พื้นฐานของสังคม โดยเฉพาะภารกิจที่ได้รับมอบหมายในเรื่องการรักษากฎหมาย อันหมายความว่าตำรวจมีบทบาท เข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ความขัดแย้งทั้งสิ้น บ่อยครั้งภาพพจน์ตำรวจจึงถูกมองในแง่ลบอยู่เสมอ (ประเสริฐ ฐันทอง, 2544 : 10)

ในอดีตกาลที่ผ่านมา ภาพของตำรวจได้ถูกมองในแง่ลบมาโดยตลอด ทั้งนี้เนื่องจากจะโดยข้อจำกัดในลักษณะงานและบทบาทของตำรวจดังกล่าวแล้ว จากการปฏิบัติหน้าที่และความประพฤติปฏิบัติตัวเองบางนายในบางกรณี ได้สร้างความหวั่น ความไม่เข้าใจแก่ประชาชน เป็นอันมาก ตำรวจได้ถูกปล่อยให้โดดเดี่ยวเสมือนมิใช่ส่วนหนึ่งของชุมชนที่ตนมีหน้าที่พิทักษ์ และรับใช้ประชาชน ทั้งตำรวจเองก็ไม่สนใจที่จะทำความเข้าใจและเข้าไปมีส่วนร่วม หรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจทั้งสิ้น และเป็นที่ยอมรับในทางสากลว่างานของตำรวจจะประสบความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของการรักษาความสงบ เรียบร้อยด้วยการลดอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ตำรวจจึงมีความจำเป็นต้องสร้างและแสวงหาความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นระหว่างตำรวจกับประชาชน เพื่อณรงค์ต่อต้านและป้องกัน แก่ไขอาชญากรรมทุกรูปแบบ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมของตำรวจ ซึ่งจะก่อให้เกิดความสงบสุข ในสังคมอย่างน่าพอใจ ยกตัวอย่าง หากประชาชนเรียนรู้วิธีการป้องกันตนเองให้พ้นจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือแจ้งข่าว เบาะแสที่หลบซ่อนของคนร้ายให้ตำรวจทราบ แทนที่จะแสดงการเพิกเฉยว่ามีธุระของตนแล้ว ก็จะทำให้งานของตำรวจง่ายและมีความยุ่งยากน้อยลงมาก หรืออีกนัยหนึ่ง หากตำรวจต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ก็จะต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้มากขึ้น ความร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับประชาชนทำให้ทั้งสองฝ่าย มีความเข้าใจในปัญหาของกันและกัน และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกันและกันมากยิ่งขึ้น (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547 : 14)

อาชญากรรม (crisis) เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่บุคคลหรือสังคม โดยมีกฎหมายบัญญัติไว้ว่า “เป็นการกระทำผิดและได้กำหนดโทษทางอาญาไว้” การกระทำเหล่านี้ในปัจจุบันมีอัตราเพิ่มมากขึ้นในรูปแบบและกระบวนการที่ได้มีการพัฒนาควบคู่กันกับการเจริญเติบโตก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสังคมในปัจจุบัน

สถิติอาชญากรรมในปี พ.ศ. 2536 – 2541 มีจำนวนคดีอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นมาตลอด โดยเฉพาะคดีอาชญากรรมด้านยาเสพติดที่เห็นชัดในปี พ.ศ. 2536 มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 128,858 คดี เมื่อเทียบกับจำนวนคดีในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 243,661 คดี จะเห็นได้ว่าจำนวนคดีเพิ่มสูงขึ้นอย่างน่ากลัว

ปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้นเป็นปัญหาสังคมที่ต้องรีบแก้ไข สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อความสงบสุขของประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พยายามกระทำทุกวิถีทางเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ในการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปรับปรุงและขยายการปฏิบัติงานชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในการปฏิบัติการให้กว้างขวาง กระจาย และครอบคลุมพื้นที่ในรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในชุมชนที่มีปัญหาอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาในพื้นที่ในรูปแบบโครงการต่างๆ สำหรับส่งเสริม สนับสนุน ให้ชุมชน-ประชาคมเกิดความเข้มแข็ง เช่น โครงการด้านภัยยาเสพติด โครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม (กองปราบอาสา), โครงการหมู่บ้านปลอดอาชญากรรม และโครงการหมู่บ้านปลอดยาเสพติด เป็นต้น (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547 : 14)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานในระดับกรม ในอดีตขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับแนวหน้า บริการกับประชาชนโดยตรง ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ส่วนการบริหารราชการแผ่นดินโดยทั่วไปเป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนงานต่างๆ ไว้ในระดับชาติออกมาเป็นนโยบายของรัฐบาล ในลักษณะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดออกมาเป็นกรอบหรือแนวทางในการบริหารประเทศ รองลงมาในระดับกระทรวงนำมาเขียนเป็นแผนงาน แผนแม่บท และแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติงานในระดับแนวหน้า ดังนั้น ความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง จึงต้องมุ่งเน้นการนำนโยบายและแผนงานในระดับกรมกองไปสู่การปฏิบัติว่าประสบความสำเร็จมากน้อยอย่างไร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547 : 15)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เน้นการพัฒนา “คน” เป็นสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสังคม ด้วยเหตุนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2550-2554) ออกมาเป็นนโยบายเร่งด่วนในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ใช้หลักมวลชนชุมชนสัมพันธ์เป็นกลยุทธ์เชิงรุกก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน การป้องกันอาชญากรรม การแจ้งข่าวอาชญากรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547 : 15)

ภายใต้บริบทและปัญหาดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดกรอบแนวทางกำหนดนโยบายการป้องกันอาชญากรรม ให้สถานีตำรวจทุกแห่งที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ วางนโยบายการป้องกันอาชญากรรมในด้านการบริหารงาน การเมือง สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2547 : 14) สถานีตำรวจภูธร เมืองเพชรบูรณ์ มีนโยบายที่จะสนองรับต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้ผู้ศึกษามีแนวคิดศึกษานโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วม เพื่อวางแนวทางการป้องกันอาชญากรรมอันที่จะเกิดขึ้นในท้องที่สถานีตำรวจเมืองเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษา การนำนโยบายการป้องกันอาชญากรรม กับการมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ในท้องที่สถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน และองค์กรภาคประชาชนในด้าน เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3. เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการป้องกันอาชญากรรม กับการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรภาคประชาชน

วิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับประชากรเป้าหมาย ประชาชนและข้าราชการสถานีตำรวจภูธร เมืองจังหวัดเพชรบูรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนและข้าราชการสถานีตำรวจภูธร เมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 200 คน แบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ ได้แก่ ข้อมูลประชากร เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ
2. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมการป้องกันอาชญากรรม และความร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับ นโยบายการป้องกันอาชญากรรม ประกอบด้วย การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน บทบาทประชาชนในการลดอาชญากรรม บทบาทของผู้พักอาศัยในการป้องกันอาชญากรรม และครอบครัวกับการป้องกันอาชญากรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นสามารถอธิบาย ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. สถิติเชิงอนุมานใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA analysis)

ผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมภาคประชาชนและความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม

ผลการวิจัยพบว่า ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลางกว่าร้อยละ 83 โดยมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด ในประเด็นสนใจติดตามข่าวสารการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาอาชญากรรม ตลอดจน ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ และมีการรวมกลุ่มเพื่อเสนอแนวคิด / ให้ทางการกำหนดนโยบายเพื่อป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ของตนเอง ขณะที่มีส่วนร่วมน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในเรื่องประชาชนมีโอกาสรับทราบและติดตามนโยบายและแผนการดำเนินงานของสถานี

2. ด้านความร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากในประเด็น ชุมชนยินดีให้ข้อมูล หรือเบาะแสที่เป็นประโยชน์เพื่อการปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจน ประชาชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม / อาสาของสถานี เพื่อการป้องกัน อาชญากรรม และมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อสถานีนำไปวิเคราะห์และกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับปัญหาของชุมชน อย่างไรก็ตาม ประชาชนบางส่วน ยังไม่เข้าใจหรือเกรงภัยอันตราย หากสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สำหรับความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง กว่าร้อยละ 67 โดยมีความคิดเห็นต่อบทบาทของประชาชนลดอาชญากรรม มากที่สุดรองลงมาคือ การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน ขณะที่มีความคิดเห็นต่อครอบครัวกับการป้องกันอาชญากรรม และบทบาทของผู้พักอาศัย น้อยที่สุด ดังนี้

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมด้านนี้ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่ารัฐบาลจริงจังและให้ความสำคัญกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเพื่อความปลอดภัยของประชาชน เช่นเดียวกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความจริงใจและมุ่งมั่น ในการปราบปรามอาชญากรรมเช่นกัน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ เพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อย่างไรก็ตามยังเห็นว่า การที่ภาครัฐเน้นให้มีการช่วยเหลือแก้ไขตัวผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดี เพื่อกลับเข้าสู่สังคม เป็นไปได้ยาก และชุมชนมีการรวมตัวกันดูแลความเรียบร้อยภายในชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรมน้อยมาก

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมด้านนี้ ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่า สถานีตำรวจจัดเพิ่มกำลังสายตรวจให้มีจำนวนมากขึ้นเพื่อลดอาชญากรรม ขณะเดียวกันก็ร่วมกับองค์กรภาคส่วนต่างๆ จัดกิจกรรมรณรงค์/สื่อสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน เพื่อต่อต้านอาชญากรรม แม้ว่าการจัดบริการชุมชนร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชนและการจัดตั้งอาสาสมัครในชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมไม่มากนัก

3. ด้านบทบาทของประชาชนในการลดอาชญากรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมด้านนี้ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนะนำและให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อประชาสัมพันธ์ตระหนักถึงภัยของอาชญากรรมและประชาชนการมีส่วนร่วมช่วยกันรักษาความปลอดภัยบ้านพักอาศัยพอสมควร

4. ด้านบทบาทของผู้พักอาศัยในการลดอาชญากรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมด้านนี้ ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่า ชุมชนมีการวางแผนป้องกันการเกิดอาชญากรรมในเขตบ้านพักอาศัย และชุมชนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการเฝ้าระวังดูแลบ้านพักอาศัยพอสมควร

5. ด้านครอบครัวกับการป้องกันอาชญากรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมด้านนี้ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่า กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ของสถานีมุ่งสร้างความรักความอบอุ่นภายในครอบครัว แต่ก็เห็นว่าภาครัฐไม่ใคร่ให้ความสำคัญกับบทบาทของครอบครัว ในการแก้ปัญหาอาชญากรรมนัก

สรุปและวิจารณ์ผล

1. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากกว่า ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจ กล่าวคือ ประชาชนสนใจติดตามข่าวสารการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาอาชญากรรมและร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ และเสนอแนวคิด/ให้ทางการกำหนดนโยบายเพื่อป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ของตนเอง แต่จะไม่ค่อยมีโอกาสรับทราบและติดตามนโยบายและแผนการดำเนินงานของสถานี ซึ่งสอดคล้องกับความร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจที่ไม่สูงมาก เพราะแม้ว่า ชุมชนยินดีให้ข้อมูล หรือเบาะแสที่เป็นประโยชน์เพื่อการปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนประชาชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม / อาสาของสถานีตำรวจก็ตาม แต่ประชาชนบางส่วนยังไม่เข้าใจหรือเกรงภัยอันตราย หากสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. สำหรับความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม พบว่า ประชาชน และองค์กรภาคเอกชนมีความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวในลักษณะพอใจหรือเห็นว่านโยบายการป้องกันอาชญากรรมประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง โดยมีประสิทธิผลมากที่สุด ในด้านบทบาทของประชาชนลดอาชญากรรม เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ มีการจัดกิจกรรมอบรมและให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อประชาชนสัมพันธ์ตระหนักถึงภัยของอาชญากรรมและประชาชนเองก็ตระหนักการมีส่วนร่วมช่วยกันรักษาความปลอดภัยบ้านพักอาศัยพอสมควร เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนโดยตรง สอดคล้องกับผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า การมีส่วนร่วมภาคประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากประชาชนและองค์กรภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมาก ก็มีแนวโน้มจะมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม มากด้วย ทั้งนี้ เป็นเพราะเมื่อภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ก็ย่อมมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ทำให้มีความพอใจหรือเห็นด้วยกับนโยบายในการป้องกันอาชญากรรมที่ภาครัฐกำหนดนั่นเอง

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่าทุกกลุ่ม ทั้งนี้ ตัวแปรอายุมีความเกี่ยวข้องต่อมุมมอง ความคิดและประสบการณ์ที่สะสมมาตามช่วงอายุ จึงอาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มที่มีอายุมากจะเห็นพัฒนาการของการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมของภาครัฐและเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า และอาจเห็นว่ามีการพัฒนาไม่มากนักหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปนั่นเอง

4. ขณะที่ตัวแปร รายได้ ก็มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม โดยประชาชนและองค์กรภาคประชาชนที่มีรายได้มากกว่า มีแนวโน้มจะมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม มากกว่าผู้ที่มียาได้น้อย ทั้งนี้ เพราะผู้มีรายได้มากมีแนวโน้มจะให้ความสำคัญต่อการป้องกันอาชญากรรมที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตน เนื่องจากเป็นห่วงในทรัพย์สินที่ตนเองมีอยู่

5. ยังพบอีกว่า ตัวแปรระดับการศึกษา ก็ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม โดยประชาชนและองค์กรภาคเอกชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า และกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี / สูงกว่า มีแนวโน้มจะมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะระดับการศึกษา มีผลต่อการเข้าถึงความรู้ กรอบแนวคิด และวิสัยทัศน์ต่อเรื่องต่างๆ จึงเป็นไปได้ว่า กลุ่มที่มีการศึกษาน้อยจะยอมรับและพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาในระดับสูง

6. นอกจากนั้น ตัวแปรอาชีพ ก็มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรม โดยกลุ่มที่มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจหรือภาคเอกชนมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมมากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ น่าจะเป็นเพราะกลุ่มที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน /รัฐวิสาหกิจ จะมีความคุ้นเคยต่อระบบราชการ รู้ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ดีกว่า

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรร่วมมือกับองค์กรตรวจสอบอื่น เพื่อทำการตรวจสอบวิเคราะห์สนับสนุนการบริหารจัดการสถานีตำรวจ ให้มีความโปร่งใสอย่างจริงจัง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
2. ปรับปรุงกฎหมายให้มีการบังคับใช้ที่เด็ดขาด เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ ควบคู่ไปกับการกำหนดมาตรการช่วยเหลือแก้ไขตัวผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดี เพื่อกลับเข้าสู่สังคมอย่างเหมาะสม
3. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการรวมตัวกัน ในรูปแบบของอาสาสมัคร หรือชมรม/สมาคมเพื่อสอดส่องดูแลความเรียบร้อยภายในชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ของตน ร่วมกับตำรวจในท้องที่
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานีตำรวจ ควรจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับชุมชน อันจะยังผลต่อความร่วมมือในด้านต่างๆ
5. กำหนดมาตรการคุ้มครอง และให้รางวัลแก่ชุมชนที่ให้เบาะแส หรือร่วมดำเนินการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
6. ภาครัฐควรส่งเสริมและให้ความสำคัญกับบทบาทของครอบครัว ในการแก้ปัญหาอาชญากรรมผ่านรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สังคมครอบครัวมีความเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ผู้สนใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ อาจศึกษาวิเคราะห์ในนโยบายด้านต่างๆ ที่มีความหลากหลายออกไป ตลอดจน อาจเลือกศึกษาในพื้นที่ที่มีความแตกต่าง และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง นโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วมของสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บรรณานุกรม

- ประเสริฐ เมฆมนี่. (2523). “ตำรวจและขบวนการยุติธรรม” กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์.
- ประเสริฐ ฐันทอง. (2545). “ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านชัยพฤกษ์ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย” การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2547). แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติปี 2547 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.